

O B S A H

KYTICE

Kytice...11 ♣ Poklad...12 ♣ Svatební košile...28 ♣ Polednice...39 ♣ Zlatý kolovrat...41 ♣ Štědrý den...52 ♣ Holoubek...58 ♣ Záhořovo lože...62 ♣ Vodník...77 ♣ Vrba...86 ♣ Lilie...91 ♣ Dceřina kletba...94 ♣ Věstkyně...97
Poznamenání...105

ČESKÉ POHÁDKY

Dlouhý, Široký a Bystrozraký...115 ♣ Živá voda...122 ♣ Pták Ohnivák a liška Ryška...128 ♣ Drak dvanáctihlavý...139 ♣ Zlatovláska...144 ♣ Tři zlaté vlasy Děda-Vševěda...149 ♣ Dvojčata...155 ♣ Jabloňová panna...160 ♣ Jezinky...165 ♣ Hrněčku, vař!...170 ♣ Otesánek...172 ♣ Rozum a Štěstí...175
Hádanka...178 ♣ Král tchoř...180 ♣ Pracovitá živí líného...182 ♣ Jirka s kozú...183 ♣ O kohoutkovi a o slepičce...186 ♣ O třech přadlenách...190

PROSTONÁRODNÍ ČESKÉ PÍSNĚ A ŘÍKADLA

Předmluva...197 ♣ Vyvolená milá (Šly panenky silnicí)...203 ♣ Podivnosti (Co to máš, má milá)...204 ♣ Nedověra (Červená růžičko)...205 ♣ Malé a dospělé děvče (Když jsem husy pásala)...207 ♣ Shoda (Koulelo se, koulelo)...208 ♣ Marné příkoří (Líto, líto přichází)...209 ♣ Otrhaná milá (Moje milá roztomilá)...210 ♣ Děvče u zpovědi (Šla panenka k zpovídání)...211 ♣ Věrná milá (Čtrnáct let jsem byl na vojně)...212 ♣ Panská Mařena (Nechoďte, mláden-ci)...213 ♣ Vychování syna (Chovejte mne, má matičko)...214 ♣ Nepřízeň v lásce (Andulko, mé dítě)...215 ♣ Výstraha (Holka modrooká)...216 ♣ Tmavá hvězda (Když jsem já šel od mé dívky)...217 ♣ Kalina (Proč, kalino, v strouze stojíš)...218 ♣ Loučení (Když se loučí milej s milou)...219 ♣ Litostivá služba (Za vodou, za vodou)...220 ♣ Chudobná milá (Vletěla husička)...222
Odbytý (Venku stál u dvířek)...223 ♣ Kletba (Kdybych já věděla)...224 ♣ Posekaná milá (Když jsem já šel kolem lesa)...225 ♣ Obět dívčí (Kukačka kuká)...226 ♣ Chudoba a láska (Pod našima okny)...227 ♣ Kletba dívčí (Já tobě vinšuju)...228 ♣ Opuštěná (Když jsem šel okolo)...229 ♣ Odpověď (Co ty se vyptáváš)...230 ♣ Upřímnost nad bohatství (Kdybys měla, má panenko)...

..231 ♣ Podobenství (Já si tě, má milá)...232 ♣ Šidilka (Kdybys byla holka)...
 ..233 ♣ Ženská krása (Kdo by tě, má milá)...234 ♣ Rozmysl (Vždycky mi
 říkala)...235 ♣ Pyšné panny (Vondrojič panenky)...236 ♣ Zamilovaná stará
 panna (Marjánka Součkojic)...237 ♣ Neštěstí (Ach Bože můj milý)...238 ♣
 Odbylý pisař (Chodíval k nám, chodíval)...239 ♣ Laskavé pozvání (Žádná není
 tak čiperná)...240 ♣ Dudáček (Je-li pak to pravda, nebo ne)...241 ♣ Křes-
 ťanský úmysl (Já bych se rád ženil)...242 ♣ Potěcha (Nestarej se, ženo má)...
 ..243 ♣ Majolenka (Inu, měl jsem hezkou holku)...244 ♣ Babička (Vzal jsem
 si babičku staříčkou)...245 ♣ Bába (Vlk mně radu dal)...246 ♣ Má holka
 (To je žena má)...247 ♣ Příkladná hospodyně (Hodnou ženu mám)...248 ♣
 Největší zlé (Ženěníčko, ženě-)...249 ♣ Přeskoda nebožtíka! (Měla jsem já
 muže)...250 ♣ Kamarádi z mokré čtvrti (Když jsme se tak sešli)...252 ♣
 Smutné vítání (Když jsem šel z hospody domů)...253 ♣ Veliká krádež (Na tom
 světě nic dobrého)...254 ♣ Podivnosti (Beznohej na hrušku leze)...255 ♣ Co
 komu (Pannám fijálky)...256 ♣ Tak jako tak (Když já jsem pryč)...257 ♣
 Pračka (Když jsem já šel zvonit)...258 ♣ Primas (Jedna koza mlsná byla)...259
 Zastřelená srnka (V zeleném háječku)...260 ♣ Nemoc (Vstávej, má milá)...
 ..261 ♣ Parukář (Měla jsem milého)...263 ♣ Řezník (Šla holka do krámu)...
 ..264 ♣ Ševcovské hospodářství (Bota leze voknem)...265 ♣ Kovář a zedník
 (Já nechci kováře)...266 ♣ Zloděj (Když jsem já šel k tý)...267 ♣ Zamilovaný
 žid (Lidi phoslouchejthe)...268 ♣ Sedlák (Vzal si sedlák)...270 ♣ Hynoucí
 hospodářství (Prodal sedlák koně)...271 ♣ Synek zachovalý (Když jsem já ty
 koně pásal)...272 ♣ Vyhrůžka (Jestli mně, šafáři)...274 ♣ Těžké orání (Ach
 synku, synku)...275 ♣ Poslední návštěva (Těžko mě matička)...276 ♣ Zabitý
 v bitvě (Ten Chlumecký zámek)...278 ♣ Potěcha (Boleslav, Boleslav)...281 ♣
 Výčitek (Kdybys byl, Honzíčku)...282 ♣ Vojáková smrt (Přeskoda nasto-
 krát)...283 ♣ Husárek (Já husárek malý)...284 ♣ Husarka (Já husarka ma-
 lá)...285 ♣ Voják (Chceš-li, holka, vědět)...286 ♣ Lucerna (Nešťastná lu-
 cerna)...287 ♣ Škaredá žena (Pořád mně dávají)...288 ♣ Zakletá dcera
 (Vandrovali hudci)...289 ♣ Sirotek (Osiřelo dítě)...291 ♣ Upálená (Hořela
 lípa, hořela)...294 ♣ Sestra travička (Stojí hruška v širém poli)...295 ♣
 Zajatá (Byla lučina široká)...298 ♣ Oklamáný Turek (Byl jest jeden zeman)...
 ..300 ♣ Utonulá (Bude vojna, bude)...303 ♣ Poslední vůle (Kdybych já vě-
 děl)...306 ♣ Hřibotve (Hřbitové, hřbitove)...308 ♣ Dětské hádanky...309

SLOVANSKÉ BÁJE A POVĚSTI

Stvoření země (Z Krajiny)...317 ♣ Stvoření člověka (Z Krajiny)...318 ♣
 Stvoření člověka (Podle ústního vypravování raskolníků z okolí pleskovského)...
 ..319 ♣ Potopa světa (Ze Slovinska)...320 ♣ O Kurentovi (Z Krajiny)...321
 O Kurentovi (Z Krajinska)...322 ♣ Sněhurka (Z Veliké Rusi)...324 ♣
 Špalíček (Z Veliké Rusi)...326 ♣ Zvířecí řeč (Z Bulhar)...329 ♣ O žabce
 královně (Z Veliké Rusi)...331 ♣ Osud (Ze Srbska)...336 ♣ Boháč a chudák
 (Z Malé Rusi)...341 ♣ Jaga-Bura (Z Veliké Rusi)...343 ♣ Královic a Víla
 (Z Charvatska)...345 ♣ Vodník (Ze Slovinska)...347 ♣ Duch pohřbeného
 (Z Polsky)...348 ♣ Ilja Muromec a Slavík loupežník (Z Veliké Rusi)...351 ♣
 Marek královic (Z Charvatska)...354 ♣ Kulihrášek (Z Bílé Rusi)...360 ♣
 Vousy na loket a člověk na píd (Ze Srbska)...364 ♣ Drak a cařův syn (Ze Srb-
 ska)...366 ♣ Rybářův syn (Ze Slovinska)...370 ♣ O Ivanovi hlupci (Z Veliké
 Rusi)...374 ♣ O hloupém Peciválovi (Z Polsky)...380 ♣ Tak svět odplácí
 (Z Malé Rusi)...385 ♣ Macecha a dcera nevlastní (Ze Slovinska)...387 ♣
 Popelka (Z Bulhar)...389 ♣ Obuchu, hýbej se! (Z Kašub)...392 ♣ Čert
 a cigán (Z Haličské Rusi)...395

BÁSNĚ, PÍSNĚ, PŘEKLADY

Zvičinská znělka...399 ♣ Řevnivý...400 ♣ Povzbuzení k radosti...401 ♣
 Slunko života...403 ♣ Dobrou noc...405 ♣ Pospolitá...406 ♣ Tulák...407
 Horal Čech...408 ♣ Žezulka...409 ♣ Hvězda...410 ♣ Mladší bratr...411
 Připíjení...412 ♣ Ferdáčku náš!...413 ♣ Krokův zlatý stolec...414 ♣ Píseň
 o vítězství u Domažlic léta 1431...416 ♣ Hoch a krtek...418 ♣ Večer...419 ♣
 Cizí host...420 ♣ Smolný var...422 ♣ Král duchů...423 ♣ Svatojanská
 muška...425 ♣ Zazděná...428 ♣ Tužba dívčí...429 ♣ Ohlas žalmu 140..
 ..430 ♣ Dobrá dcera...431 ♣ Peklu propadlá...432 ♣ Vražednice...435 ♣
 Žaly...438 ♣ Nestorův letopis ruský...439 ♣ Zpěv o válečné výpravě Igorově,
 syna Svatoslavova, vnuka Olegova...445 ♣ Zádonština...447

PRÓZA

Třetí žena...451 ♣ Náčrtky z obecného života v Čechách a zvláště v Praze
 v XVI. věku...453 ♣ Měsíčník hodin staročeských na Staroměstské radnici..
 ..478 ♣ Česká zaříkadla v nemocech...483 ♣ Obětování zemi...493 ♣ Báje
 slovanská o stvoření světa...511 ♣ Bartoš Písař...521 ♣ Kryštofa Haranta
 z Polžic a z Bezdrůžic a na Pecce atd. Cesta...529 ♣ Dějiny Chodů...548

DROBNÉ PRÁCE, ZLOMKY, DOPISY

Zpěv labutí...565 ♣ Myšlenky...566 ♣ Mánesův „Domov“...567 ♣ Hrad Točník...568 ♣ Sny...571 ♣ Úkazy náhodné...576 ♣ V Záhřebě r. 1848...578 ♣ Koledy maloruské...582 ♣ Rarář a šetek...584 ♣ Vodníková žena...586 ♣ Divé ženy...587 ♣ Hesla z Riegrova slovníku...588 ♣ Osnova hry...597

Z dopisů: Stanku Vrazovi 20. 7. 1842...600 ♣ Františku Palackému 6. 11. 1844...610 ♣ Františku Palackému 9. 8. 1845...611 ♣ Antonínu Rybičkovi 11. 4. 1850...613 ♣ Antonínu Rybičkovi 4. 8. 1851...616 ♣ Antonínu Rybičkovi 7. 4. 1853...619 ♣ Antonínu Rybičkovi 20. 10. 1853...622 ♣ Antonínu Rybičkovi 24. 1. 1854...626 ♣ Antonínu Rybičkovi 4. 7. 1854...629 ♣ Antonínu Rybičkovi 14. 7. 1854...632 ♣ Antonínu Rybičkovi 19. 12. 1854...635 ♣ Josefu Roštlapilovi 2. 11. 1855...637 ♣ Josefu Roštlapilovi 28. 2. 1856...639 ♣ Josefu Roštlapilovi 9. 1. 1860...641 ♣ Antonínu Rybičkovi 6. 11. 1860...643 ♣ Antonínu Rybičkovi 8. 10. 1862...645 ♣ Josefu Roštlapilovi 14.—17. 2. 1868...649 ♣ Antonínu Rybičkovi 30. 3. 1869...652 ♣ Erbenova poslední vůle...654

DOSLOV...657

VYSVĚTLIVKY...677

EDIČNÍ POZNÁMKA...699

